

Szerkesztőség iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Nagybecskerek, 1901.

XXX. évfolyam. 47. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor
Félévre ———— 12 „
Negyedévre ———— 6 „
Egy hóra ———— 1 „
— Egyes szám ára 8 k.

Hirdetések

a kiadóhivatalban foglaltatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés
irodáiban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapi kivétellel
mindennap délután 5 órakor.

Kedd, február 26.

Utvesztőben.

Budapest, 1901. február 26.

Negyedik hete ül már együtt az osztrák képviselőház s még a legesekélyebb jele sem mutatkozik annak, hogy érdemleges munkát fog végezni. A botrányok szakadatlan láncolata volt ez a pár hét s akik Körber programjának megvalósításáról ábrándoztak, ma keserves csalódással kénytelenek beismerni, hogy az új képviselőház ma ugyanott áll, ahol a régi állott, közvetlenül, mielőtt feloszlatták. Azok a jelenetek, amelyeknek nap-nap után tanuja a világ, az osztrák parlamentben, az obstrukció leghirhedtebb napjaira emlékeztetnek s a válság az új parlamenttel nemhogy megoldásához közeledett volna, sőt ellenkezőleg, úgy látszik, még inkább kiélesedett.

Pusztá formalitásokkal, sürgősségi indítványokkal, hóbortos interpellációkkal, az interpellációk körül keletkezett parázs nyelvviszályal telik el a drága idő s bármily jóakarattal és előzékenységgel, az ellentétek kiegyenlítésére való törekvéssel vezet is az új elnök, Vetter gróf, a tanácskozást, minden szava, minden intézkedése csak újabb botrányokra szolgál ürügyül, hol a cseheknek, hol a nagyméreteknek, hol mind a kettőnek együttvéve.

Tetézi a nyelvviszály-okoza zürzavart, a nemzetiségi gyűlölködés paroxizmusát a Schönener-párt legújabb akciója: a Los von Rom-mozgalom. Elvadult és elvakult pápagyűlölettel tájékozottak a fékezhetetlen párt közbeszólásai s az a szemérmetlen akció, a melyet legutóbb a ligoriánusok gyónási szabályaival kísérlettek meg, az erkölcsi depravációt, a vallási érzés megcsufolását viszi bele a törvényhozás termébe. Megdőbbenve áll minden józan esztű ember ily jelenségek előtt, amelyek im-

u ár kétségessé teszik, vajjon beszámítható állapotban vannak-e azok, akik Ausztriát így a pellengére állítják? S szinte kíváncsatos volna, hogy a beszámíthatatlanság konstatálva legyen, mert ha tudatos, szándékos és előre megfontolt terv következetes végrehajtásának kell betudni — amint, fájdalom, a jelek erre vallanak — az osztrák parlament botrányainak állandósítását, akkor igazán a vég kezdete előtt állunk, mert abból az utvesztőből, amelybe kormány és parlament belejutott normális kivezető ut alig képzelhető.

Négy hét alatt abszolút semmi érdemleges munkát nem végzett az osztrák parlament. Nem nagyon sokkal több ideje van még, amely alatt fontos, lényegbe vágó feladatokat kell megoldania. Delegációt, kvótabizottságot kell választani, a beruházási törvényt kell tárgyalni; itt van a költségvetés, az ujonctörvény, nem is szólva a szükségrendeletek fölött várható vitáról. Az ujonctörvény például március 15-én kell, hogy meg legyen szavazva. A klubelnökök legutóbbi értekezletén erre a terminusra utalt Körber miniszterelnök. Hogy milyenek e sürgős, égető munkaprogramm auspiciumai, arról véleményi formálhatunk magunknak a cseh sajtóból, amely kárörömmel hirdeti, hogy a kormány kényszerterminusai, a melyek a zavart és válságot aktuálissá teszik, újból közelednek.

Hogy és miként háritja el addig a Körber-kormány az akadályokat, a melyeket a sürgősségi indítványok és interpellációk özöne, a napról-napra inszenált botrányok halmozának föl az érdemleges munka megakadályozására, — a jó Isten a megmondhatója. Az egész káoszban csak egyetlen momentum van, a mely némi halvány reménysugárt nyújt: az uralkodó bizodalma, alkotmányhűsége és szinte emberfölötti példaadása a türelemben, a kitartásban s a jobb belátás iránt táplált

reményében. A míg a legmagasabb s legmértvadóbb helyen él a kibontakozás reménye, bizunk és hinntünk kell nekünk is, hogy a súlyos megpróbáltatások, a melyek Ausztriát sújtják, végre elmúlnak s a béke, tán váratlanul, tán a kormány valamely céltudatos, okos és erélyes elhatározásával újból helyre áll.

Nekünk annál több okunk van nyugodtan és tárgyilagos szemmel kísérni a fejleményeket, mert jogainkat és érdekeinket a törvény erős sáncai védik s a kormány szilárdan áll a törvények és kötések alapján. A mi sorsunk tehát nem függ az osztrák viszonyok előreláthatatlan és véletlen incidenseitől, bennünket az osztrák válság bele nem sodorhat semmiféle forgatagba. Minket készületlenül nem találhat semmi fordulat, mert Magyarország jogai és érdekei fölött valamennyien őrködünk. Ez a mi bizodalunk, ez a mi erősségünk.

A „Torontálvármegyei központi hitel-szövetkezet“.

Tegnap közleményünk kiegészítésül adjuk az igazgatósági jelentést egész terjedelmében, mely hű képét nyújtja a múlt év üzleti tevékenységének. A jelentés a következő:

Tisztelt közgyűlés!

A múlt 1900. évi mérleg-számlánknak be-terjesztése mellett az elmúlt évben kifejtett működésünkről a következőkben szerencsétlenül számolni.

Alapszabályainknak megfelelőleg a lefolyt évben is kiváló sulyt fektettünk arra, vármegyénk földmivelő és iparos lakosságának anyagi helyzetét, az 1898: XXIII. t.-cz. alapján alakuló hitel-szövetkezetek alakításának előmozdítása által javítani, önkéntértől csak oly helyeken, hol a viszonyok kedvezők voltak, a szövetkezetek vezetésére oly egyének vállalkoztak, kiknek multja, jelme a kitűzött cél megvalósítására biztosítékot nyújtott.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Csak a német!

— A „Torontál“ eredeti tárcája. —

Ugy éltek Zeissék, mint afféle falusi intelligens emberek.

Mert hiszen a jegyző intelligens ember. Már azt egy tanítóról nem lehetne mondani. Mert akkor Zeiss ur minden csöndessége mellett is fölhumá azokat a kenderszin szemöldököket, miket a fodrászok bajusznak szívesen megvennének (és Zeiss urnak, ha engedné, fel is ragasztanák) s azt mondaná:

— Mi az? Tanítót tetszett mondani? S ezt magyarul mondaná, mert most a kenyeret magyar szóért adják. (Egyébiránt ha káromkodni merne, azt mondaná, a pokol fenekén álljon meg minden magyar).

Oh, Zeiss ur lojális magyar!

Még el is dicsekszik vele a szolgabírónak s miután meg van győződve, hogy a magyar-nak legtanakusabb tulajdonsága a káromkodás, ilyenkor még bösködni is mer principálisá előtt s el-elkáromkodja magát:

— Az árgyelussát!

S csak azon csodálkozik, mit mosolyog ilyenkor a principális. Bizonyosan örül, hogy ő mekkora magyar!

S a Zeiss ur arca nekivörösödik, azaz világos rózsaszín lesz.

Es egy ilyen fellángolás esztendőben egyszer elég volt. (Sőt ezt a káromkodást leimádkozni esztendő is kevés). Máskor olyan csöndesen éltek, mint a hal a vízben. De az nem is lehetett másképp, mikor Zeiss urnak a felesége is olyan volt, mint ő.

Csendes volt otthon, csendes az utcán, csendes a templomban.

Nem szerepelt a társadalomban. Ő a családjának élt.

A jegyzőségére, egy debreceni fajta barna legényre, azt a benyomást tette Zeissné asszony ság, amit az oltári szent kép tesz a buzgó hívőre.

Szegi filozófus volt. A természet oltotta bele a filozófiát. Elég volt, hogy szembenézzen valakivel. Ő látta annak a belső berendezését.

A szemben hőmérőt látott, mely a lélek hőfokát mutatja, az orr hajlását olyan vonalnak nézte, mely a jellem hajlandóságainak fokozatát mutatja, az ajkak mikénti fejlettségéről elbírált a neki erők minőségét. A derék hosszáról pedig az erők fékezésének kisebb-nagyobb eszközét. A lábának egyenes, vagy kifelé való állásáról szintén azt.

S csodálatos! hogy ez a különös természeti tapasztalás utján szerzett fizionómiai ismeret sohasem csalta meg.

A jegyzőné magas, sovány, szőke asszony volt. Olyan szegletes vonásokkal, gyöngéd, kék szemekkel s vértelen vékony ajkkal.

Általában az egész asszony a vérszegény benyomását tette.

Lelki berendezése pedig: komoly, okos, jószágos, gyöngéd.

Szegi megszokta úgy tisztelni, mint egy oltárképet. S minden sovínizmus ellenére el kellett ismernie, hogy a német nő mennyivel értékesebb a magyarnál.

A magyar asszony kerek, telt vonásaiban a féktelen, buja természet, feneketlen mélységű kökény szemében a pokol, mely elmészeti azt, a ki beletévedt, sasorrában a barbár kegyetlenség, husos alsó ajkában a kicsapongás vágya, egész

lényében a csábító, kegyetlen ördög van szimbolizálva.

Szeretni tud, de szerelme szálna tűz. Lelki ereje van, de csak pillanatnyi, rövid megnyilatkozásokban. Szenvedni, tűrni pedig nem tud. Arra gyöngé. De ez a német asszony!

— Oh, hogy fáj, hogy magyar fajomat nem tudom annyira becsülni, mint ezt az idegent! — gondolta. Látnivaló, hogy ennek a sovány nőnek, kit bizonyára a szenvedés viselt meg, nagy lelki szenvedései vannak. De azt csak az ő filozófus szeme látja. Más nem tudja, mert nem hallja. Es az emberek közt kevés az olyan, a ki egyebet is tud, mint a mit hall. Ő belátott az emberek lelkebe következtetéseivel s látta, hogy annak a nőnek akkora lelki szenvedése van, minél csak a lelkiereje nagyobb.

Azt is kiokoskodta, kilátta, hogy lehetetlen ennek a préselt szép liliumnak azt a vén, göthős, esőviztől puffadt gombát szeretnie — az urát.

Micsoda megszentelése azonban a házasság életnek az a türelmes szenvedés, mely panaszra nem nyitja ajkát ennek az asszonynak!

Elhatározta, hogy megkockáztatja, hátha sikerül jobban behatolni szíve titkaiba.

Szép fiatal ember volt, szenvedélytől égő s szellemtől ragyogó szemekkel. Rendkívüli mély érzésű szívvel, igen finom, tapintatos lélekkel.

Már az első perctől, amiut meglátta a szép kékszemű nőt, melynek fagyos kékje az ő tüzes tekintetétől felolvadt, gyöngéd, nemes szeretetet érzett irányában, mely lassankint epedő, méla szerelemmé fejlődött.

Mostanig ugyan titkolta, de most elhatározta, hogy valahogyan tudtára adja érzelmeit, hisz látta, hogy az az egyébként megfoghatat-

Törökvesünk kielégítő eredménnyel járt, a mennyiben a múlt évben megynkben 22 új szövetséget alakult, ugyint az écskai, dolovai, csókai, magyar-cernyai, török-kanizsai, nagymargittai, rudnai, felső muslyai, torontál-erszébet-laki, aurélházi, szőregi, rábái, oroszlamosi, tomasováci, keresztési, perlaszi, kumáni, torontál-ozorai, kis-komlósi, kübekházi, német-cernyai és glogoni.

Különös örömmel tapasztaltuk azt, hogy a törökkanizsai szolgabírószék kerületében rövid idő alatt több szövetséget alakult, mert jele annak, hogy népünk közös gazdasági érdekei is tápolására kész tömörülni, ha szövetségei igazgatására közbizalomnak örvendő személyek vállalkoznak.

Ez időszert tehát csak a nagyszentmiklósi szolgabírószék területén maradtak fáradozásaink sikertelenek, bizunk azonban abban, hogy az ahhoz tartozó községekben is fognak találni egyének, kik polgártársaik gazdasági érdekei előmozdítására a kezdeményezést megragadják, ha a szomszédban működő szövetségek hasznos működését tapasztalni fogják.

A rendelkezésünkre álló pénzek egy részét még a régebbi községi hitelszövetségek által igénybe vett visszlezámitolási hitel kielégítésére, másik részét a szorosabb működési kerületünkben lakó tagjaink hitelszükségeiknek kielégítésére használtuk fel.

Osszesen 352 tagunknak engedélyeztünk kölcsönöket és pedig 45 nek 100 koronáig, 183 nak 500 koronáig, 63-nak 1000 koronáig, 32 nek 2000 koronáig, 16-nak 5000 koronáig, 13-nak pedig 5000 koronán felül.

Attérve a községi szövetségek által már eddig elért gazdasági eredményre — folytatólag nem mulaszthatjuk el tudomásunkra hozni, hogy a törvényhatóságunk területén múlt év végén fennállott 48 hitelszövetséget, beleértve a mi szövetségeinket is, 10.233 tagja volt, kik 27.557 üzletrészt jegyeztek, melyek értéke 1,729.200 koronát tesz ki.

Ezen eredményt a takarékoság szem pontjából sem lehet kicsinyelni, mert habár a szövetségek tagjai több kölcsönt vettek fel, mint a mennyit jegyzett üzletrészeik után be fizettek, a tőkegyűjtés még is előmozdított és az is, aki ma csak azért lépett be a szövet kezbe, hogy olcsó kölcsönhöz jusson, idővel a tőkegyűjtés, kölcsön igénybe vétele nélkül is folytattatni fog.

Váltók ellenében 199.655 koronát, kötvé nyekre 122.002 koronát adtunk ki, mely összegek 73.435 korona kivételével jelzálogilag biztosítottak.

Tagjaink száma a lefolyt évben 501 el szaporodott, kik összesen 695 üzletrészt jegyeztek. Ezek közül csak 320 vett kölcsönt igénybe, mi jele annak, hogy szövetségeinkbe nemcsak olyanok lépnek be, kik tőlünk hitelszükségeik kielégítését várják, hanem olyanok is, akiket a

tőkegyűjtésre való alkalom felhasználása indit a belépésre.

Ezek után áttérünk mérlegünk előterjesztésére, illetve annak kapcsán teendő indítványokra.

Első sorban tisztelettel kérjük, hogy jelentésünk helyeslő tudomás vétele mellett az előterjesztett mérleg megállapítása után, sziveskedjenek az alapítási költségek számlájáról 100 koronát, a leitári költség számlájáról 200 koronát, az előlegek számlájáról 29 korona 20 fillért, végre a vidéki szövetségek szervezési költségeinek számlájáról 200 koronát leirni.

Másodsorban indítványozzuk, hogy a mérlegszerinti 25 592 korona 5 fillérre rugó tiszta nyereséyből 10%, vagyis 2559 korona 20 fillért a tartalékalap növelésére, 18.068 korona 94 fillért a befizetett 470.961 korona 37 fillérre rugó üzletrészeknek, az alapszabályok figyelembe vételével kijáró kamat osztaléka kifizetésére fordítani, 2559 koronát, tekintettel arra, hogy üzleteink szaporodása a végrehajtó bizottságban működő igazgatósági tagok tevékenységét nagyobb mérvben igénybe vette, ugyanazok jutalmazására, 400 koronát a felügyelő-bizottság tagjainak díjazására megszavazni, 1000 koronát pedig a köteleességeket híven és buzgón teljesítő hivatalnokainak és szolgálataikért az igazgatóság rendelkezésére bocsátani sziveskedjék.

Indítványozzuk továbbá, hogy a fenti leírások keresztül vitel-után felmaradó 475 korona 71 fillér üzleti fölösleget az 1901. évi számlájára átvinni ne terheltessenek.

Ezek után tisztelettel kérjük, hogy a felügyelő-bizottság jelentése alapján az 1900. évi üzletkezelésre nézve, ugy az aulított igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak a felelősséget megadni sziveskedjék.

Folytatólag, midőn sajnálattal jelentjük, hogy Pap Géza és Rónay Jenő urak egyéb elfoglaltságukra való hivatkozással az igazgatósági tisztségről az év folyamán leköszöntek, kérjük a t. közgyűlést, miszerint az igazgatóság kiegészítése végett a választást megjejen sziveskedjék.

Maradtunk teljes tisztelettel

Nagybecskerek, 1901. január hó 30 án.

Poroszkay Béla s. k. Dr. Brájler Lajos s. k.
Dr. Dellimanics s. k. Dr. Magyar s. k.
Wolfinger s. k.

A közgyűlés jóváhagyó tudomásul vette a jelentést, csupán a végrehajtó bizottság díjazására vonatkozó javaslatot változtatta meg Steinitzer Géza felszólalása alapján olyformán, hogy csupán az elnök-igazgató részesül évi 1200 korona tiszteletdíjban.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggel 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére keelden és pénteken délután 5 1/2 óráig; ugyanazon napokon este 6-tól 8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

— **Közgyűlés.** A tiszai armenesítő társulat tegnap délelőtt tartotta rendes közgyűlését, melyen Pap Géza orsz. képviselő akadályoztatása következtében Szathmáry Kálmán kúcsári jogügyi tanácsos elnököl. A szép számmal megjelent érdekltség soraiban ott voltak: Daniel Ernő v. b. t. t., Röck István műszaki tanácsos, a szegedi folyammérnöki hivatal képviselőjében, továbbá Bobor Gyula, Winkler Ignác, Sók Ignác, Reitter Oszkár, Csordás Ilés és mások. Elhatározták, hogy a bégamenti védőtöltésszakaszt teglaburkolattal látják el. A társulat tartozásának apasztására tett javaslatot elfogadták. Végül a liquidatio alkalmából az eleméri és écskai uradalmakat megillető járandóságnak 12 évi részletben leendő kifizetését határozták el.

— **Felolvasás.** Említettük már, hogy báró Luzeénszky Felix, a képviselőház volt hivatalnok, felolvasási körútjában hozzánk is elátogat. Tudvalevőleg Luzeénszky báró a burokról szándékozik felolvasást tartani, akiknek soraiban ő is mint tiszt küzdött. A felolvasás a felsőmagyarországi közművelődési egyesület javára történik. A felolvasás eredetileg március 2-ikára volt tervezve; minthogy azonban e napon a kaszinó terme nem áll rendelkezésre, egy később megállapítandó határidőben, mindenesetre a hónap első hetében fog megtörténni. Jegyek előre is válthatók Mangold könyvkereskedésében és pedig ühőhelyek személyenkint 2 koronával. Bővebbet a kibocsátó do falragaszokból lehet majd megtudni.

— **Kéler Elek meghalt.** A város egyik közbecsülésnek örvendő pográt ragadta el tegnap este a kérelhetetlen halál. Kéler Elek ügyvéd, Torontálvármegye törvényhatóságának és Nagybecskerek r. t. város képviselőtestületének tagja halt meg, gyászba borítva kiterjedt rokonságát és mint áldott szívű jó ember őszinte bánatot okozva elhunytával azoknak, akikkel jött tett. A halált okozó betegsége amilyen hirtelen jött, épp oly hirtelen is végzett az életerős férfival. Halálának híre a vármegye és városházán kitűzték a gyászlobogót.

Kéler Elek 1840-ben született Eperjesen, iskoláit ugyanott végezte az evang. kollegiumban, a jogot a budapesti egyetemen hallgatta. Gyakorlaton Kovách Agoston, volt kir. tanácsos és nagybecskereki ügyvédnél volt. Ügyvédi oklevelét 1861-ben nyerte el, amidőn az akkori torontálmegyei törvényszékhez került, mint alügyész. A restauráció után 1865-ben ügyvédi irodát nyitott és azóta folyton gyakorolta nemes

lanul diszkrét nő merev határozottságából enged, ha az ő szemeibe néz s olyankor a fagyos kékségen belül — szemében — megvillan a pokol kékes lángjából egy szilánk.

Megkockáztatta tehát ezt a kérdést:

— Nagysád ugy-e boldog?

— Igen.

— Nagyon?

— Igen nagyon.

Egyebet semmit.

De Szegi látta, hogy sokszor zsebkendőjét hirtelen elrejt, mikor belép. (Neki megvolt engedve belépni, mint a kiről talán megvolt győződve Zeissné asszony, hogy a magányban sirdogáló nők fájdalmát megérti anélkül, hogy azt neki meg kellene mondania s méltányolja anélkül, hogy abból más egyéb származzék, mint a női erény dicőségének bámulása és hirdetése).

S megis értette Szegi az ő filozófus lelkével, hogy a mért ő annyi kegyben részesült (kegy volt, hogy négy szemkőzt beszélhetett vele), az nem egyébért van, csak megbecsülése az ő finom lelkének, mely egy nő szenvedéseit magyarázat nélkül megérti, némán bámulja és esetleg hirdeti.

Azután tovább ment Szegi. Azt mondta egyszer Zeissné asszonynak, hogy őt szereti.

Oh, mily fonséges volt annak a nőnek föllépése!

Sugár termete kiegyenesedett, mint cédrus, szemeiben a paradicsomi angyal kardjának fénye és éle ragyogott. Ugy üzte el Szegit.

Bámulatosan, szentként tünt fel előtte ez az asszony, a női nemnek ez a büszkesége most még inkább.

Oh, ti magyar nők! — gondolta, — kiket eddig szerettem, de semmi a ti lelketek ezéhez a német asszonyéhoz képest!

Van-e közöttetek, ki erre képes! Látom, hogy az urát nem szereti, látom, hogy engem

szeret s még csak annyit sem enged meg, csak annyit, hogy én őt szerethessem.

Legnagyobb kegy, ha megengedi, hogy őt dicsérjem.

Oh, magyar nők, nincs, nincs közöttetek ilyen! — sóhajtott a természeti filozófus s érzékeny fájdalom körmölte a lelkét.

Ilyenre a kacér magyar asszony nem képes, csak a német; csak a német! . . .

Ez az ellenállás még inkább fokozta szerelmét s majd beleőrült. Es ha már annyira van, gondolta, már a végletekig viszi.

Ő, a híres Don Juan, kinek hálójában már egy tucat asszony és leány megfordult s ki csak-ugy sétált a rózsajugában, most mélységes lelkének minden szerelmével, a férfinek minden csábítási eszközével még azt sem érheti el, hogy bár egy szót, csak egy lehellettel kijelent szót: „Szeretem“, aztán semmit egyebet, csak eltemetted édes titkot, lassu, mély szenvedést, olyan szenvedést, melyet tud, hogy miért szenved, hogy csak annyit nyerhessen és semmit egyebet. Ó akkor is a világ legnemesebb asszonyaként fogja tisztelni, csak annyit! egy szót!

Es azt sem nyerhet!

Pedig látta, hogy az az asszony nagyon szenved.

Még is csak negy dolog, mit ugy hívnak, hogy társadalom. Hogy ilyen helyzeteket teremsen, szörnyű!

Mert hiszen jó, ha — gondolta — elismerem, hogy az emberekre nem lehetne bizni a morált. Kellott azt kodifikálni. Amde ha egy művelt ember tudja, hogy azok a szabályok csak az ostobák és gonoszok fékezésére van s ha én anélkül, hogy a világon bárki is valaha megtudná, ha én az alól magam kiviszem, azért mégis csak mozogni fog a föld.

S hogyan mondhat a morál valamit bűnnek, mit a természet parancsol tennünk? Es

hogyan lehet bűn, ha a lelkiismeretem azt mondja, hogy nem az!

Mert hiszen én ugy gondolom, hogy ezzel Zeissnének nagyobb boldogságot szereznek, mint magamnak.

Es ő azért a vén majomért képes szenvedni. Azért a pogány lélekért, akinek volt lelke azt a szép, virító liliomot magához láncolni s ott elhervasztani.

S csakugyan le is tudott volna mondani Szegi arról az asszonnyról, ha az nem kinozta volna a lelkét:

— Hogyan engedjem azt a szegény asszonyt olyan felfogás áldozatául oda, mely nem a mai kor gyermekeinek találatott fel! Hogyan engedjem őt szenvedni!

Hogyan engedhető meg, hogy ő azért a kegyetlen emberért oly bigottul szenvedjen s csuffá tegye a szent természetet, melyet pedig az utolsó katicabogár is imád!

Teljesen képtelen volt bármire. Az asszony sziklaszilárdságán minden ereje megtört.

Nem tehetett mást, imádtá, mint egy bálványt titokban tovább.

Es a mint ott ült hónapok múltán is, körmölve az iktatót, a jegyző brünten futott be és hivta.

Szent isten! — gondolta — talán öngyilkos lett az asszony!

Nem! A vendégios fia — kiszolgált önkéntes — hazajött s el is utazott — Zeissnéval.

Hát nem a vén majomért szenvedett, hanem a hadnagyért!

— **Elszédült.** Mikor magáhozjött s lelkével foglalkozhatott, három ur vitatkozott lelkében: a sovinizmus, a szerelem és a természeti filozófia . . .

A sovinizmus és a szerelem ráállt a filozófiára és gyömöszölte hasba, de a sovinizmus hozzá-hozzá sujtot a szerelemhez is.

Balás Béla.

hivatását, miközben többször volt tb. megyei főügyész, és egy ideig városi ügyész is. Legutóbb az écskai uradalom ügyésze volt. Teme tése holnap délután 3 órakor lesz az ág. evang. vallás szertartása szerint.

— **Pályázat tanítók számára.** Karlitzy Albert féle alapítványból a Temes, Torontál és Krassó-Szörény vármegyei róm. kath. iskolák tanítóit, valamint ezek özvegyeit és árváit illető egy, évi száz koronás segélydjára a hivatalos lap pályázatot hirdet. Ezen segélydjára jogosítvák elaggott, munkaképtelen tanítók, akik nyugdíjat nem élveznek, vagy ilyenek nem létében jogosult tanítók özvegyei és árvái. Kérvények f. évi március 31-ig a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez intézendők.

— **Elhunyt apáca.** Ma reggel 5 órakor halt meg a halotti szentségek ájtatos felvétele után a Misszonyunkról elnevezett nagybecskereki nőzárdban a rendház egyik szorgalmas és szeretett tagja, Mária Adolfa nővér, család néven Maurer Magdolna 27 éves korában. Kora elhunytát a szervezetében dúló tüdővész okozta. Temetése holnap délután 3 órakor lesz a kolostorból.

— **Figyelmeztetés.** Egy felmerült eset alkalmából a rendőrkapitányság köz tudomásra hozza, hogy a hevesy ragályos betegségek körül felmerülő hatósági intézkedések teljesen díjmentesek, sőt a dezinfekció a szegényeknél szintén minden fizetés nélkül végeztetik.

— **Bucsulakoma.** A Temesvárra áthelyezett Sziklay P. Gyula segédtanfelügyelő tiszteletére a megyebeli tanítóság, mint már megirtuk, holnap este bucsulakomát rendez. A lakomán résztvenni kívánók szándékukat előzetesen Baaden Károly községi igazgató-tanítóval közöljék.

— **A nagybecskereki ezredéves emlékszeretet ház céljaira.** A Nagybecskereki takarékpénztár 50 korona; a Torontáli takaréki- és hitelbank 30 korona és a Nagybecskereki takaréki- és előleg-egylet 20 korona adományt adott ez évben, mit előismerő köszönettel nyugtat a szeretet-ház elnöksége.

— **A kupeczek ellen.** Szokásban volt eddig, hogy dacára annak, hogy az állatvásárok rendszert csütörtöki napon veszik kezdetüket, a vidékiek már előtte való napon felhajtották eladásra szánt állataikat, aminek leginkább a vásárló közönség vallotta kárát, mert tudvalevő leg élelmes kupeczek összevásárolták a java állatot és csak árfölemelés mellett adták tovább. A közvetítő kereskedelem kizárása ellen irányul tehát Reitter Oszkár rendőrkapitánynak az az intézkedése, mely szerint az állatoknak már az előző napon történő felhajtását szigorúan tiltotta, amit azzal hozunk leginkább a községi jegyző urak tudomására, hogy figyelmeztessék idejekorán erre a körülményre a nagybecskereki vásárra készülő falusi polgárokat.

— **Nyilvános köszönet.** A Torontálmegyei takaréki- és hitelbank igazgatósága a nagybecskereki jótékony egyletnek 100 koronás adományt szavazott meg, mely adományért halás köszönetét fejezi ki az elnökség.

— **Gőzgépezők és kazánfűtők vizsgája.** A nagybecskereki gőzgépezők és kazánfűtők vizsgáló-bizottsága folyó évi március hó 5-én délelőtt 11 órakor a nagybecskereki m. kir. állam-építészeti hivatalnál képesítő-vizsgálatot tart. A vizsgálatra jelentkezni lehet a kitűzött napon délelőtt 9 óráig a fentnevezett hivatalnál.

— **Helyreigazítás.** A következő nyilatkozatot vettük: A „Torontoi”, tegnapi számában a kaszinó közgyűlése leírásából az tűnik ki, mintha én 1-ször a közgyűlést támadtam volna meg és 2-szor mintha én egész beszédem tartalmát visszavontam volna. Ezek ellenében kijelentem, hogy én a közgyűlést nem támadtam meg és egész beszédem tartalmát nem, csupán annak egy szavát vontam vissza. Szalay József.

— **A leleplezett Hymen.** A Szabadkán megjelenő Bácskai Hírlap-ban olvassuk az alábbi, nem mindennapi nyíltéri közleményt:

Becsületesség netovábbja.

Özv. F. L.-né Szabadka és nagyságos B. I. (?) Erzsébetvárosi állítólagos földbirtokos házasságát én Augenstein Károly (Budapest, József-körút 20. sz. alatt) közvetítettem, dacára annak, hogy én T.-né önagságának több mint 20 férfit bemutatam, dacára annak, hogy B. urat több helyen bemutatam, dacára annak, hogy került a sor, kardot rántott és kiutasított; miután ennek az urnak jelleme nincs, ezután veszek elégtételt sértéseimért, jutalékom pedig törvényes uton fogom behajtani.

Augenstein K. Alajos,
hat. eng. házasság-közvetítő
Budapest, József-körút 20.

És mondja még valaki, hogy a házasságok nem az égben kötődnek!

— **Influenzáz kutyák.** Az influenza annyira népszerű, hogy már a kutyák között is divatba jön; egyelőre, természetesen, még csupán az uri kutyák karolják fel ezt az új betegséget, a mit onnan sejtünk, hogy miként a „Vasvármegye” című lapban olvassuk, — gróf Szapáry Pál sorokujfalui kastélyban tíz vadászkutya és diszeb valami sajátságos betegségben szenved, a melyet, az állatorvos influenzának minősít. Az influenzát megkapta az a két nagyszerű dán dogg is, melyet Stefánia ajándékozott Szapáry grófnak s az egyik dogg már el is hullott a legújabb kutyabetegségben.

Uj sörcsarnok Póti Ferencz és társa, a temesvári „Gyártelap” sörfőzde részvénytársaság nagybecskereki raktárának bérlői f. évi március hó 1-én megnyitják a gimnázium utca sarkán levő új sörcsarnokot, melyben a kitűnő minőségű temesvári sör lesz kimérve. A megnyitás napján és a reá következő napokon este egy világhírű bűvész tart előadásokat. Bővebbet a falragaszok.

Színház és művészet.

Spanyolország

Az „Uránia” magyar tudományos színház első előadása, színe került 1901. február hó 25-én.

Sohasem voltam még ily kényeserhelyzetben mint most e pillanatban, midőn be kell számolnom a közönség ama részének, mely tegnap este nem volt színházban, arról, amit mi, kik ott voltunk láttunk. No igen! Kényelműn helyzet ez, mert hiszen azt, amit hallottunk és láttunk, csak egy recensió alakjában elmondani igen bajos, mert hiszen maga, a színházban volt publikum is kénytelen volt, kitörő tetszés nyilvánítását ebbe a néhány halkán kiejtett szóba fűlasztani:

— Ah! Mily fenséges, mily szép!

S ezzel tán mi is elmondtuk mindazt, amit láttunk, ha a közönség eme véleményéhez csatlakozunk.

Ugy éreztük magunkat, mint valami álomba vesző utazás alatt, nem a városi színház páholyaiban és földszintjén, hanem Spanyolországban, a hidalgók és torreadorok hazájában.

Mint valami örült sebességgel röpülő vonat ablakából tekintve ki, robogtunk el San Sebastianig, hogy itt rövid időre állapodva meg, megtekintsük a várost s annak egyik legnagyobb nevezetességét, a székesegyházat, mely a maga számtalan filligrán, karsuan égnek meredező tornyocskáival úgy néz ki, mintha a gothi építészlet valamely ősi toronycsaládja itt telepedett volna le, élükön a dédapával, melyhez valami hozzámekvő vonalozással tapadnak az apró torony-dédukok.

Kápolna, kápolnát ér, domból ki, domból be haladunk itt, mely mind fényes bizonyítéka annak, hogy a spanyolok sokat, igen sokat imádkoznak Máriához.

Gyors egymásutánban tekintjük meg Salanancat, Avilat, Escuriált, innen Madrid és Tolledon át Sevilába érkezünk, hol mint híthű keresztények első utunk szintén székesegyházba vezet, melynek nevezetességeit megtekintve, néhány pillanatig megállapodunk a szerelem legnagyobb hőse, bajnoka, Don Juan emlékének s azután betérünk a sevillai táncterembe, hol végignézve manchega, a Jóa a Vitát, a táncművészet spanyol remekeit, megpihenünk kissé, hogy újult erővel folytathassuk utunkat Andaluziában.

Látogatásunk mindenek előtt az Alkazárnak, a király mesés pompájú s itt nem ecsfelhető fényűzéssel, de főleg korszakalkotó művészettel épített termeinek szől, melynek mind-egyikéhez a spanyol történelmi legendák egész raja fűződik.

Az Alkazár „Patio de las Doncellas” vagy a Kisasszonyok udvara, hova lépünk, mely tökéletesen eléggé fényes arra, hogy elkábítsa az embert az ő mór ívei fölött, arannyal, vörössel, zöldséggel és azazurral átszótt köcsipke függönyeivel.

Az Alkazárban hosszabban időzünk, míg végre az ugynevezett római hidon át a szabadba jutunk s innen folytatjuk utunkat Granadába, hol szintén hosszabban időzve, a különböző nevezetességek megtekintése után Gribaltárba repülünk Herkules világába, hol minden oly zord, fenségesen méltóságjeljes s mégis szeliden szép, hogy szinte megnyilatkozni látjuk a hatalmas kőóriásokban a mythos legendás őserőjét Herkulest, míg a sziklasmorok alját kéjesen nyaldosó azurkék, eszűcsipkés habok szinte meghódolva törnek meg s loccsannak szét a szirtéken.

S ezután a fenséges látvány után végre ismét Sevilába térünk vissza, hogy szemtanui lehessünk a spanyolok idegizgató, vérepszdító „mulatságá”-nak a bikaviadalnak.

A picador, banderillero és espada három sága ez, mely szinte magában hordja a spanyol nép minden jellemző tulajdonságát.

S valóban, ha végig tekintünk a három-ember arcképein vad tűzben égő, minden lenyűgöző delejes tekintetű szeméin, acélizmok karjain, gazella könnyedséggel ugrásra kész izmos lábain, önkéntelenül is azokra a szelíd arcu, lehelletszerű aureolával bevont hajú hölgyekre gondolunk, kiket Goya oltárképein láttunk az Escuriálban, s szinte természetesen találjuk, hogy az ilyen férfiak, s ily nők vérszűréséből nem is származhatott más, mint Don Juan, a szerelem spanyol Istene!

Természetes, hogy ez itt, mit leirtunk, csak halvány vázlata annak a kétszázal több képnél, mely tegnap este Pekár Gyula Spanyolországát kísérte. Az előadás ellen sem lehet kifogás. Hajnal ur, ki akadémiát végzett színész, s az „Uránia” magyar tudományos színház felolvasója, szinte kívülről tudja már a felolvasást s méltán kivethette értelmes előadásáért részét abból a tapsokból, melyek minden rész végén felhangzottak. Teljes megelégedéssel kell megemlékeznünk az „Uránia” magyar tudományos színház itteni első szerepléséről, mely úgy remek előadásai, mint nemes céljéért, méltán megérdemli a közönség pártfogását.

KÖZGAZDASÁG

Közgyűlések.

- Március 3. A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete” közgyűlése
 „ 3. A nagybecskereki ipartestületi betegsegélyező pénztár közgyűlése.
 „ 7. A „Kis-zombori segélyegylet s hitel-szövetkezet” közgyűlése.
 „ 8. Az alibunári járási hitelszövetkezet közgyűlése.
 „ 10. A jarkováci népbank részvénytársaság közgyűlése.
 „ 17. A torontáli h. é. v. alkalmazottai stb. fogyasztási szövetkezete felszámolás alatt közgyűlése.
 „ 24. A nagybecskereki takaréki- és előlegezési társulat az osztrák-magyar első általános tisztviselő-egyletnek közgyűlése.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken, 1901 évi február hó 26-án megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	6.60 korona
kétszeres	„	6.10 „
rozs	„	6.— „
árpa	„	5.— „
zab	„	5.50 „
kukorica uj	„	4.70 „
repece	„	10.80 „
széna I.	„	2.80 „
„ II.	„	2.50 „
szalma I.	„	1.50 „
„ II.	„	1.— „
burgonya	„	2.20 „
marhahús I. 1 kilogr.	„	—98 „
„ II.	„	—88 „
borjú hus	„	1.20 „
disznó hus	„	—96 „
juh hus	„	—72 „
zsir	„	1.04 „

TAVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése február 26-án.

Budapest, február 26. (A „Torontoi” eredeti távirata) A képviselőház mai ülésében befejezték a kultusz-tárca költségvetését és nyomban hozzá fogtak az igazságtügyi budget részletes tárgyalásához.

Napirend előtt Olay Lajos kért szót, aki helyreigazítja a tegnapi ülésben Ugronra vonatkozólag tett megjegyzését.

Vészi József hibáztatja felszólalásában, hogy a művészek viszálykodását behozták a parlamentbe. Védelmébe veszi Mourey francia műkritikust, akivel szemben Pichler megsértette a vendégszeretetet.

Berzeviczy Albert szintén sajnálja Mourey megtámadását; de védelmébe veszi a művészeket, akikkel szemben Hocknak nincs igaza.

Wlassich Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter fölötté sajnálja, hogy az egyesületek ügyét a parlament elé hozták. Az állam kellőleg támogatja a művészetet.

Ezzel aztán befejezték a tárca költségvetését, elfogadva annak minden tételét.

Következett az igazságtügyi tárca költségvetésének részletes tárgyalása.

A Reichsrathból.

Budapest, febr. 26. (A „Torontál“ eredeti táv.) Bécsből jelentik: A Reichsrath mai ülésére a beérkezett nagy tömegű cseh nyelvű interpellációkat Kramarz kivánságára német fordításban olvassák föl.

A spanyol kormányválság.

Budapest, február 26. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Madridból jelentik: Az Ozcarraga-kabinet ma beadta lemondását.

Leszavazott kormány.

Budapest, febr. 26. (A „Torontál“ ered. távirata.) Bukarestből táviratozzák: A román kamara mai ülésében az adóügyi reformok dolgában a Carp-kormányt leszavazták.

Ujabb angol kudarc.

Budapest, febr. 26. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Pretóriából sürgönyzik: A már mindenfelől teljesen körülzárolt Botha bur tábornok kétezer emberével kitört az öt gyűrűként övező angol hadsereg közül és Komatiport felé elmenekült. French angol tábornok egy ideig üldözte hadtestével, de a terep nehézsége következtében abba kellett hagynia az üldözését.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1901. február 26.

A készárutüzlet hivatalos árjegyzései:

Buza	kilós	50 kilogr. ára		kilós	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Bánsági	6	74	7.35	7.50	80	0.—
Tiszavidéki	„	76	7.45	7.60	80	7.85
Pestvidéki	„	76	7.35	7.45	80	7.75
Bácskai	„	76	7.55	7.65	80	0.—

Rozs	uj	elsőrendű	kilós	
			70	72
„	„	másodrendű	7.15	7.30
„	„	takarmány	7.—	7.05
„	„	égetni való	6.10	6.20
„	„	sőfőzésre való	5.90	6.10
Zab	„	—	6.4—6.6	0.—
Tengeri	ó	bánsági	39—41	6.15
„	„	másnemű	—	6.35
„	„	—	—	5.30
„	„	—	—	5.40

Határidő-üzlet.

Budapest, febr. 26. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Kielégítő kínálat mellett mérsékelt vételkedv. Az árak szűkardak. A mai határidő-üzlet jegyzései:
 Buza öszre . . . . . 7.46—7.47
 „ tavaszra . . . . . 7.69—7.70
 Rozs öszre . . . . . 7.28—7.29
 Tengeri mászra . . . . . 5.20—5.21
 Zab öszre . . . . . 6.15—6.16

Vonatok érkezése és indulása

Nagy Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekről.

Érvényes 1900. december hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
 Pancsováról: délelőtt 7 óra 53 p.; délután 6 óra 10 p.
 Temesvárról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
 Varsacsról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
 Alibunárról: este 7 óra 22 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 7 p.; este 6 óra 48 p.

Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolyára: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
 Pancsovára: reggel 8 óra 10 p.; délután 6 óra 30 p.
 Temesvárra: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
 Varsacsré: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
 Alibunárra: reggel 3 óra 55 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 4 óra 8 p.; délután 5 óra 10 p.

Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 48 p.; este 7 óra 05 p.

Dr. Brájer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős: Mayer Rezső.

HIRDETÉSEK.

Torontálvármegyei központi főszoigabiróság.

2702. sz. 1901.

213—3.2

Pályázat.

A Szerb-Elméren rendszeresített irnok-végrehajtói állás megüresedvén, arra ezennel pályázatot hirdetek s felhivom mindazokat, kik ezen állás elnyerésére reflektálnak, hogy kérvényüket hozzám f. é. március 8-ig annál is inkább adják be, mert a később érkezettek figyelembe részesíteni nem fogom.

Javadalmazás: a behajtott összegek után törvényesen szedhető 4% végrehajtási díjak, valamint az intési díjak.

Nagybecskerek, 1901. február 22-én.

Daniel,

főszoigabiró.

A párdányi járási utibizottság elnökétől.

1287/1901. kig. szám.

219—3.1

Versenyfargyalási hirdetés.

A párdányi járás utibizottsága az 1900. év december hó 11-én tartott ülésén III. számú határozatával, mely Torontálvármegye tekintetes alispáni hivatala által 816/901. számmal jóváhagyott, a párdány-íttebei ut folytatóság kiépítéséhez szükséges 2000 m³, azaz: kétezer köbméter lukreczi basalt vagy pedig trachyitkö szállítást árlejtés útján óhajtja biztosítani. Ezen kömennyiségből 550 m³ a párdányi vasuti állomásra, 1450 m³ pedig hajón a szerb-íttebei Béga-rakpartra szállítva kirakandó, onnan közmunkával a munka helyszínére fuvaroztatik s ott a vállalkozótól felaprítva fog átvételni. A szállított kömennyiség ára 3 (három) évi részletben fizetetik ki.

A szóbeli versenyfargyalás folyó évi március hó 12-én délelőtt 9 órakor Párdányban a főszoigabirói hivatalban fog megtartatni, a zárt írásbeli ajánlatok az alább jelzett bánatpénzzel vagy óvadékképes papirokkal ellátva f. évi március hó 11-én délelőtt 12 óráig ezen hivatalhoz beküldendők. A versenyfargyalásban részt venni óhajtó vállalkozók 2800 (kettőezernyolcszáz) korona bánatpénzzel vagy óvadékképes papirokkal ellátva oly további értesítéssel hivatnak meg, hogy az árlejtési és fizetési feltételek a főszoigabirói hivatalnál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Párdányban, 1901. évi február hó 22-én.

A párdányi járási utibizottság elnöke.

Hirdetés.

A „Kis-zombori Segély-egylet s Hiteleszövetkezet“ V-ik 20 filléres és II-ik 30 koronás évtársulatai — az alapszabályok 4-ik és 17. §§-ban megállapított 6 év lejárván — feloszlik és végleg felszámol.

A ker. törvény 249. §-ának rendelkezése alapján felhivatnak mindazok kiknek ez évtársulaton bármilyen néven nevezhető követeléseik vannak, hogy jelen hirdetés harmadszori megjelenésétől számított hat hó alatt követeléseiknek érvényt szerezni el ne mulasztásák.

Kis-Zomboron, 1901. február hó 24-én.

221—3.1

A választmány, mint igazgatóság.

Egy butorozott

UTCZAI SZOBA

külön bejárattal

a gimnázium utca 16. szám alatt (Népbank)

azonnal kiadó.

218—3.1

Torontálvármegye alispánjától

8003. szám 1901.

214—3.2

Pályázati hirdetés.

Nagykikinda r. t. városnál üresedésben lévő városi orvosi állásnak választás útján leendő betöltése céljából ezennel pályázatot hirdetek.

A városi orvos évi fizetése 1000 (ezer) korona.

Felhivom tehát a pályázni óhajtókat, hogy az 1883. évi I. t. cikkben megjelölt minősítést igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényüket folyó évi március hó 5-ig hozzám terjesszék be.

Nagybecskereken, 1901. évi február hó 21-én.

Dr. Dellimanics,
alispán.

1146/901. kig. szám

212—3.3

Pályázati hirdetés.

A nagyszentmiklósi járáshoz tartozó Valkány községében rendszeresített, 720 korona fizetéssel egybekötött községi irnok állásra pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, kik kérdéses állást elnyerni óhajtják, hogy a törvény követelményeinek megfelelőleg felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi március hó 13-áig annál inkább nyújtsák be, mert a később beérkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Nagyszentmiklóson, 1901. évi február hó 20-án.

Hadfy Károly,
főszoigabiró.

M. kir. államvasutak.

Legolcsóbb utazás Bécs és Fiume között vagy viszont Budapesten át.

Abbáziába, Lussin-Piccoló és Cirikvenica üdülőhelyekre, továbbá a dalmát partvidékre, valamint Olaszországba való utazások megkönnyebbítése céljából Bécsből Fiuméba és viszont Budapesten át igen mérsékelt áru menetjegyek adatnak ki és pedig az I. osztályban 36 korona 70 fillérért, a II. osztályban 24 korona 40 fillérért és a III. osztályban 11 korona 80 fillérért. Ugyanezen áron Bécs-Zágráb és Károlyváros között is adatnak ki közvetlen menetjegyek Budapesten át.

Ezen menetjegyek, melyekből az I. és II. osztálynak a gyorsvonatok használatára is jogosítanak, 8 napig érvényesek és azokkal ezen időtartamon belül az utazás Budapesten látározás nélkül megszakítható.

Együttal felemlítetük, hogy Fiuméből a dalmát vidékre nevezetesen Ragusába, a hová Bécsből közvetlen menetjegyek is adatnak ki és a podgyász is közvetlenül felvételik, a közlekedés a magyar horvát hajózási társaság kényelmes hajói, Fiuméből Velencébe és Ankonába pedig az Impresa Fiume-Venezia kényelemmel berendezett termes gőzhajói igen olcsó viteldíjak mellett közzetetik.

Bővebb felvilágosítás Budapesten a városi menetjegyirodában (Hungária-szálloda) és Cook Tamás utazási irodájában (Vigadó tér) nyerhető, továbbá Nagel és Wortmann-eg utazási irodájában Abbáziában és Bécsben, valamint a Cook Tamás féle, Schenker és társa utazási irodájában Bécsben, Stangen Károly utazási irodájában Berlinben és Antonio Paolinál Velencében nyerhető.

Budapest, 1901. január hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnnyomás nem díjaztatik.)

Hirdetések

felvételnek a

„Torontál“

kiadóhivatalában.

Meghívó.

A „Kis-zombori segélyegylet és hitelszövetkezet“
folyó évi márczius hó 7-én délelőtt 10 órakor tartja

XVII-ik évi rendes közgyűlését

melyre a tagok tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki jelentés s az 1900. évi mérleg bemutatása és 3 jegyzőkönyvminősítése. (Alapszabályok 25. §)
2. Felügyelő-bizottsági jelentés.
3. A mérleg megállapítása, a felmentvény megadása, a tiszta haszon felosztása tárgyában határozat és a kamatok kifizetési napjának megállapítása.
4. Jelentés az V-ik 20 filléres és II-ik 30 koronás évtársulatok feloszlásáról s 5 tagu felszámoló-bizottmány választása. (Alapszabályok 15. §.)
5. Jelentés, hogy a XI-ik 20 filléres és VI-ik 30 koronás évtársulatok megalakultak. (Alapszabályok 17. §)
6. Egy alelnök, esetleg választmányi rendes, vagy póttag választása is.
7. Három rendes és két pót-felügyelő-bizottsági tag választása. (Alapszabályok 33 §.)
8. Esetleges indítványok, melyek a választmánynak eleve írásban bejelentendők (Alapszabályok 23. §. 3. pont.)

Kis-Zomboron, 1901. évi február hó 17-én.

A választmány, mint igazgatóság.

A „Kis-zombori segély-egylet s hitelszövetkezet“ 1900-ik évi

Z á r s z á m a d á s a.

Tartozik.

Mérleg-számla.

Követel.

Folyó szám	Fklpsz.	V a g y o n				Folyó szám	Fklpsz.	T e h e r					
		kor.	fill.	kor.	fill.			kor.	fill.	kor.	fill.		
1	89	Bélyegben	69	52			1	96/129	V-ik 20 fill-es évtársulat	69211	—		
2	90	Irodaszerek, könyvek és nyomtatványokban	685	48			2	97/130	VI-ik " " "	58347	60		
3	91	Felszerelésben	462	42	1217	42	3	98/131	VII-ik " " "	21944	60		
4	92	Megyei törzsbetét	2000	—			4	99/132	VIII. " " "	8092	—		
5	93/126	Kötelezvényekben	121654	—			5	100/133	IX-ik " " "	14244	—		
6	94/127	Váltó tárcza	203372	—			6	115	X-ik " " "	6120	60	177959	80
7	95/128	Pénztár	19991	63	347017	63	7	101	II-ik 30 koronás " "	18570	—		
							8	102	III-ik " " "	58110	—		
							9	103	IV-ik " " "	20220	—		
							10	104	V-ik " " "	19020	—	115920	—
							11	105	V-ik 20 fill-es évt. vagyon	10731	72		
							12	106	VI-ik " " "	6975	68		
							13	107	VII-ik " " "	1776	76		
							14	108	VIII. " " "	518	74		
							15	114	IX. " " "	256	50	20259	40
							16	109/134	Magánbetét	11218	37		
								111	Tartaléktőke megyei	2000	—		
									Tartaléktőke készpénz	980	66		
								112	Föl nem vett 30 koronás jutalék	269	30	14468	33
									Folyó évi nyereség			19677	52
												348235	05

1899-ben volt . . . . . 752 tag 8216 törzsbetéttel.
1900-ban belépett . . . . . 134 " 662 " " "
Összesen . . . . . 886 tag 9078 törzsbetéttel.
Évközben kilépett . . . . . 11 " 35 " " "
Maradt az év végén . . . . . 875 tag 9043 törzsbetéttel
293879 korona 80 fillér befizetett összeggel.

222-1b1

Kelt Kis-Zomboron, 1900. évi december hó 31-én.

Várad János s. k., pénztáros.

zombori Rónay Ernő s. k., elnök.

Bacsó Sándor s. k., könyvelő.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

Kis-Zomboron, 1901. évi február hó 16-án.

Klein Henrik s. k., felügy.-biz. tag.

Kotsis Ferencz s. k., felügy. biz. elnök.

Bittó József s. k., felügy.-biz. tag

Meghívás

a nagybecskereki takaré- és előlegezési társulata az osztrák-magyar első általános tisztviselő-egyletnek,
szövetkezet korlátolt felelősséggel

Nagybecskereken, 1901. márczius hó 24-én d. u. 3 órakor a városház tanácstermében megtartandó

XIV. rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Közgyűlési elnök választása.
2. A jegyző kinevezése az elnök által.
3. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két tag választása.
4. Az igazgatóság üzletjelentése és az 1900. évi zárszámadás előterjesztése s a tiszta jövedelem felosztására vonatkozó javaslat.
5. A felügyelő-bizottság jelentése az igazgatóságnak a felmentvény megadása iránt.
6. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság kiegészítése.

7. A cégjegyzésre jogosított igazgatósági tagok megválasztása.
8. Az egyes tag által megszerezhető üzletrészek legmagasabb számának megállapítása.
9. A szövetkezet által felveendő kölcsönök legmagasabb összegének meghatározása.
10. Az engedélyezendő kölcsönök és előlegek kamatlábjának meghatározása.
11. A pénztári feleslegek mikénti kezelésének megállapítása.

Kelt Nagybecskereken, az igazgatóságnak 1901. évi február hó 20-án tartott üléséből.

Hausladen Mátyás, titkár.

Rigó István, elnök.

Vagyon.

Mérleg-számla.

Téher.

	kor.	fill.	kor.	fill.		kor.	fill.	kor.	fill.
Pénztári készlet			1198	04	Üzletrészbetétek	65324	99		
Leltár-számla			668	47	Tartalékalap	4781	20		
Kölcsönök:					Kölcsön a központi egylettől	31000	—		
I. Üzletrészbetétekre	14959	38			Kamatok a fenti kölcsön után	706	40	1018	59
II. Kezesség és biztosítékokra	89447	58	104406	96	Nyereség			4460	88
			106273	47					
								106273	47

Tartozik.

Nyereség- és veszteség-számla.

Követel.

	kor.	fill.	kor.	fill.		kor.	fill.	kor.	fill.
Adók és illetékek			1124	92	Mult évi áthozat			19	02
Forgalmi napló kamatai			1462	26	Kölcsönök utáni kamatok			8539	27
Kezelési költségek:									
Fizetések	1344	—							
Egyéb kezelési költségek	166	23	1510	23					
Nyereség 4460 kor. 88 fill.									
Nyereség felosztása:									
I. A közp. általános alapnak 2%	89	22							
II. A tartalékalap 5% kamatai	239	06							
III. A tartalékalap gyarapítására 5%	223	04							
IV. Osztalék az 1900 évre 6%	3672	16							
V. Maradvány	237	40	4460	88					
			8558	29				8558	29

Nagybecskerek, 1900. évi december hó 31-én.

Sándor József,
pénztárnok.

Mittermayer Imre,
igazg. tag.

Rigó István,
igazg. elnök.

Harzer József,
igazg. tag.

Hausladen Mátyás,
könyveztető.

Jelen mérleg-, nyereség- és veszteség-számlát megvizsgálván, annak egyes tételeit a fő- és mellékkönyvekkel teljesen megegyezőnek, a törvényben és szabályokban meghatározott alak szerint készültnek találtuk.

Nagybecskereken, 1901. évi február hó 16. án.

216—1.1

Stojkovits György,
felügy. biz. tag.

Keresztes Aladár,
felügy. biz. elnök.

Blaszovatz János,
felügy. biz. tag.

Gazdasági gépekből

állandó nagy raktáromat ajánlom a t. c. gazdaközönség figyelmébe.

**A tavaszi idényre ajánlom az elismert „Bächer“-féle egytetemes acél-
ekéket és talajmivelő eszközöket.**

A jelenkor legjobb és legtökéletesebb Melichár-féle „Unicum-Drill“ sorbavető-gépeket, tengeri-
és répakapálókat, szénagyújtó-gépeket, „Johnston“ eredeti amerikai fűkaszálokat, marokrakó és
kéveket arató-gépeket, Nicholson-féle elsőrendű gyártmányú gőzcséplő-gépeket és kazánokat.

Képviselet Mayer-féle benzín-, petroleum-, gázmotorokban és eszlőgépekben.

Előnyös fizetési feltételek és olcsó árak mellett.

Feltűnést keltő találmány! Bármely törött vas-gépványt összeállítását elvállalom és azért teljes szavatosságot
vállalok; ezen összeállítását a bevált „FERROFIX“ felhasználásával eszközölöm.

Felvilágosítással készséggel szolgálok 136—100.

Telefon 70. szám. Eckstein Vilmos
Nagybecskereken (Dr. Linyácsky-féle ház).

Keresek egy régi négyajtós pénzszekrényt, egy régi kétajtós szekrényt és két használt fekvő-járgányt.